

De Heer A. GOFFART
Directeur Stedenbouw-B.R.O.H.
Gematigd Ambtenaar
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest
CCN-Vooruitgangstraat 80-bus 1
1035 Brussel

U/ref. : 04/pfd/150740
O/ref. : AVL/BXL2.645/s.375
Bijlage : 1 dossier

Brussel,

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL. Poelaertplein 1. Justitiepaleis. Vervanging en herstel van de vloer van het peristylum en de zone van de traphallen. **Eensluidend advies.**
Dossier behandeld door Fr. Timmermans (D.U.) en G. Condé Reis (DMS).

In antwoord op uw brief van 1 augustus met bovengenoemde referentie, ontvangen op 10 augustus 2005 hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 7 september 2005 een gunstig advies onder voorbehoud heeft uitgebracht.

De aanvraag betreft de vervanging en het plaatselijk herstel van de natuurstenen vloer van het peristylum en van de zone van de traphallen van het Justitiepaleis.

De Commissie onderzocht deze aanvraag reeds tijdens haar vergadering van 18/02/04 maar bij gebrek aan enkele fundamentele gegevens kon ze de aanvraag toen onmogelijk evalueren. Zij vroeg daarom bepaalde bijkomende inlichtingen, meerbepaald over de oorzaken van het schadepatroon, over de hoeveelheid te vervangen elementen en de identificatie van de steensoorten. In antwoord op die vragen, werden volgende bijkomende documenten ingediend:

- een door het WTCB opgestelde petrografische analyse van 14 vloertegels en een nauwkeurige identificatie van de stenen. Het nieuwe dossier bevat echter geen enkele aanwijzing of de steensoorten nog voorradig zijn;
- een door het WTCB uitgevoerde analyse naar het schadepatroon van de vloeren. Volgens dat onderzoek werd de schade aan de tegels veroorzaakt door de onvoldoende draagkracht van de zandbedding in relatie tot de afmetingen van de marmerplaten, alsook door de thermische werking en door vorstschade;
- ter informatie bevat de studie ook een voorstel voor de herstelling van het ligvlak (van onder naar boven : betonlaag, waterkerend membraan, draineerlaag, gewapende dekvloer, verlijmd betegeling) maar die is niet weerhouden in de beschrijving van de werken;
- de schadepatronen werden niet volledig in kaart gebracht waardoor een duidelijke lokalisering en kwantificering onmogelijk is. Wel werden foto's toegevoegd die vervolgens op de kaart werden aangeduid: ze betreffen zowel herbruikbare als beschadigde tegels.

De bouwheer deelt mee dat in de aanbesteding alle posten in “vermoedelijke hoeveelheden” zijn uitgedrukt om tijdens de werken aan de wensen van de D.M.L. te kunnen beantwoorden betreffende de hoeveelheden te vervangen stenen. De KCML gaat niet akkoord met die werkwijze. De hoeveelheden moeten nauwkeurig worden opgegeven in forfaitaire hoeveelheden. Zij kunnen enkel worden weergegeven in vermoedelijke hoeveelheden in het geval de precieze bepaling afhangt van vooraf uit te voeren werken met moeilijk in te schatten gevolgen. Zij vraagt dus een aanpassing van het lastenboek.

De D.M.L. moet bij aanvang van de werken de aanduiding van de te vervangen stenen goedkeuren. Vóór de bouwheer overgaat tot de bestelling de marmerplaten moet de D.M.L. de stalen ervan goedkeuren en de concordantie ervan waarborgen met de bestaande steen.

De KCML heeft ook vragen bij de voorgestelde uitvoering van het ligvlak van de stenen: volgens de werkbeschrijving zou een hechtende cementgebonden ondervloer worden aangebracht waarvan de dikte zou variëren van 12 tot 22 cm. De Commissie heeft vragen bij de voorgestelde dikte en zij vraagt eveneens de werkbeschrijving van de ondervloer te verduidelijken en preciezer te beschrijven. Hoewel het lastenboek op dat punt volgens de Commissie onvoldoende gegevens bevat om het te evalueren, wenst zij de administratieve afhandeling van het dossier niet langer te vertragen. Zij keurt de aanvraag dus goed onder **uitdrukkelijk voorbehoud** dat aan de K.C.M.L. een duidelijk beschrijving van de ondervloer wordt voorgelegd die ze zal onderzoeken in samenwerking met de D.M.L.

Tenslotte moet de D.M.L. bij de uitvoering van de werken ook toezien op volgende aandachtspunten:

- de nieuwe tegels moeten dezelfde dikte hebben als de oorspronkelijke,
- de bestaande vloer moet met de hand worden uitgebroken,
- met uitzondering van bepaalde uitzettingsvoegen moeten de voegen zeer fijn zijn, zoals bij de oorspronkelijke vloer,
- de steensnede van de nieuwe stenen moet manueel gebeuren (zijanten),
- de afwerking van het steenoppervlak mag niet te blinkend zijn ; het opschuren van de volledige oppervlakte moet dus zeer voorzichtig gebeuren, met bijzondere aandacht voor de oorspronkelijke stenen en in overeenstemming met het patina van het gehele monument. Er moet worden nagegaan of deze behandeling opportuun is.

Met de meeste hoogachting,

A. VAN LOO
Secretaris

J. DEGRYSE
Voorzitter

kopie : B.R.O.H. - D.M.L. – Guy Condé Reis